

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1591/2018
05.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божицара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Властимир Јанковић, адвокат из ..., против туженог Јавног предузећа ПТТ саобраћаја „Србија“ из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2632/16 од 09.02.2018. године, у седници одржаној 05.06.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2632/16 од 09.02.2018. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 838/13 од 17.05.2016. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се поништи решење туженог бр. ... од 22.11.2012. године којим је отказан уговор о раду бр. ... од 29.11.2004. године, анекс бр. ... уговора о раду бр. ... од 01.12.2005. године и анекс бр. ... уговора о раду бр. ... од 09.07.2012. године. Ставом дугим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да га врати на рад. Ставом трећим изреке одбачена је као недозвољена тужба у делу којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоца распореди на радно место вишег контролора у Пошти ... Београд ..., Радној јединици поштанског саобраћаја „...“ Ставом четвртим изреке одбијен је као неоснован захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му накнади трошкове парничног поступка. Ставом петим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2632/16 од 09.02.2018. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је изјавио ревизију због битних повреда парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Пред другостепеним судом није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 396. став 1. ЗПП на коју се указује у ревизији, јер је другостепени суд приликом одлучивања оценио битне жалбене наводе.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог био у радном односу на неодређено време на пословима виши контролор у пошти у Радној јединици поштанског саобраћаја „...“ Спорним решењем туженог од 22.11.2012. године тужиоцу је отказан уговор о раду на основу члана 179. тачка 2. Закона о раду, због повреде радне обавезе из члана 98. Колективног уговора туженог, коју је учинио тако што је непрописно и несавесно извршавао радне обавезе, а осим уговора о раду отказани су и анекс бр. ... од 01.12.2005. године и анекс бр. ... од 09.07.2012. године. Према разлозима спорног решења, руководиоца службе за поштанске услуге је поднела пријаву против тужиоца, јер је у поступку ванредне контроле утврђено да је: 27.08.2012. године тужилац реализовао две неовлашћене новчане трансакције – уплате на текући рачун бр. ... од 10.000,00 динара и на текући рачун бр. ... од 22.000,00 динара, које су релизоване у 08.06 сати, док је трансакција „предаја готовине“ од 32.000,00 динара реализована тек у 18.58 сати, иако је тужилац тог дана свој одлазак са посла евидентирао у 13.05 сати; 28.08.2012. године тужилац је реализовао неовлашћену уплату налогом бр. ... на текући рачун бр. ... од 18.500,00 динара у 14.15 сати, а истог дана у 18.56 сати неовлашћену исплату са тог рачуна у истом износу; 31.08.2012. године тужилац је примио три налога за уплату у корист текућих рачуна који се воде код Банке Поштанска штедионица: на текући рачун ... од 18.500,00 динара, на текући рачун ... од 2.300,00 динара и на текући рачун ... од 5.500,00 динара, а у помоћној благајни није имао новчана средства за наведене трансакције с тим што су налози за уплату били неисправни – недостајали су подаци о уплатиоцу, број текућег рачуна, износ и словима исписани подаци о примаоцу-кориснику текућег рачуна. Тужилац је решењем од 05.09.2012. године удаљен са рада, а актом од 07.09.2012. године упозорен је на постојање разлога за отказ уговора о раду, на који се изјаснио писаним путем 19.09.2012. године.

Полазећи од наведеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили члан 179. тачка 2. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09), када су одбили захтев тужиоца за поништај спорног решења о отказу уговора о раду од 22.11.2012. године и за враћање на рад.

Одредбом чланом 179. тачка 2. Закона о раду прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе утврђене општим актом или уговором о раду.

Чланом 98. став 1. тачка 1. Колективног уговора туженог, предвиђено је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду у случају да запослени својом кривицом учини повреду радне обавезе: непрописно, несавесно или неблаговремено извршавање радних обавеза.

Одредбом члана 15. став 1. Правилника о поступању јединица поштанске мреже у платном промету, запослени су дужни да поштују тајност рачуна и да информације о рачуну дају само кориснику, осим ако је законским прописима друкчије прописано или на основу непосредног овлашћења корисника.

Одредбом члана 12. став 2. Упутства за рад пошта у поступку уплата и исплата по рачунима физичких лица клијената Банке Поштанска штедионица, предвиђено је да се исплата на шалтеру поште овлашћеном лицу врши на основу важеће личне и идентификационе исправе; према члану 14. свако физичко лице може у пошти вршити уплату по текућим рачунима клијената банке подношењем попуњеног обрасца: уплата у корист текућег рачуна, при чему запослени проверава исправност попуњеног обрасца, а ако није правилно попуњен враћа се уплатиоцу са средствима ради попуњавања новог.

Одредбом члана 11. Правилника о благајничком и рачунском пословању, предвиђено је да за време рада благајничка средства треба држати у столу сложена по врстама и вредностима, а ван радног времена, а када се радник удаљава са радног места благајничка средства треба чувати у одређеним касама или под кључем, а рачунополагач не сме да поред новца којим рукује држи у каси други новац и вредности.

По оцени Врховног касационог суда, правилан је закључак нижестепених судова да су се у радњама тужиоца у дане 27, 28. и 31.08.2012. године, када је радио послове вишег контролора, стекла обележја повреде радне обавезе из члана 98. став 1. тачка 1. Колективног уговора, чиме је образован отказни разлог из члана 179. тачка 2. Закона о раду.

Наиме, у конкретном случају тужилац је у наведеном периоду радећи своје послове вишег контролора учинио бројне неправилности у раду: неовлашћене трансакције – уплате и исплате по текућим рачунима клијената, пријем неисправних налога, недостатак новчаних средстава у благајни по налозима за уплату и друго, што је све детаљно описано и прецизирано временом, местом и начином извршења сваке радње у решењу о отказу уговора о раду, а што јесте непрописно и несавесно вршење радних обавеза, односно поступање са крајњом непажњом у вршењу радних обавеза, како су правилно закључили нижестепени судови.

Ревизијским наводима се указује да је погрешно примењено материјално право, јер је спорним решењем тужиоцу отказан само уговор о раду и неки од више закључених анекса уговора о раду, али не сви, затим да нижестепени судови нису правилно ценили

чињеницу да за туженог и клијенте није настала штета, као и да изрека спорног решења не садржи радње повреде радне обавезе.

Врховни касациони суд изнете ревизијске наводе оцењује неоснованим. У спорном решењу од 22.11.2012. године је наведено да тужени отказује тужиоцу уговор о раду од 29.11.2004. године и само два од више анекса уговора о раду, међутим, околност да нису наведени сви анекси не значи да је решење незаконито, зато што се радни однос заснива уговором о раду у смислу члана 30. став 1. Закона о раду, а престаје отказом уговора о раду од стране послодавца у смислу члана 175. тачка 4. истог закона, док се анексом уговора о раду мењају поједине одредбе уговора о раду у смислу члана 171. истог закона, што значи да када уговор о раду не постоји (због отказа), не постоје ни анекси, који производе правно дејство само док је на снази уговор о раду. Такође, није релевантна околност да тужени није у изреци спорног решења навео радње тужиоца, с обзиром да је у образложењу решења описана свака појединачна радња тужиоца којом је учинио повреду радне обавезе, па како је чланом 185. став 1. Закона о раду прописано да се уговор о раду отказује решењем, у писаном облику, и обавезно садржи образложење и поуку о правном леку, то је спорно решење донето сагласно овој одредби. Тужиоцу је отказан уговор о раду због повреде радне обавезе - непрописно, несавесно или неблаговремено извршавање радних обавеза, која постоји без обзира да ли је радњама које представљају повреду радне обавезе причињена материјална штета за туженог или клијенте.

Имајући у виду наведено, неосновани су ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права, а како је тужиоцу законито престао радни однос, нису испуњени услови за враћање на рад прописани чланом 191. став 1. Закона о раду.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић